

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: S. V., nar. X, bytem X
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, sídlem Křížová
25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 26. 5. 2025 proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 3. 2025, č. j. X o
invalidní důchod

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím č. j. X ze dne 29. 10. 2024 žalovaný zamítl žádost žalobce o přiznání nároku na invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný při rozhodnutí vycházel z posudku Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) ze dne 10. 10. 2024, dle něhož žalobce není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 10 %.
2. Rozhodnutím žalovaného č. j. X ze dne 27. 3. 2025 byly zamítnuty námitky žalobce

proti rozhodnutí výše uvedenému rozhodnutí a toto bylo potvrzeno. Podkladem pro rozhodnutí byl posudek o invaliditě IPZS ze dne 36. 2. 2025, dle něhož se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ustanovení § 26 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, v platném znění, žalobce není invalidní, z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 10 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IX (postižení srdce oběhové soustavy), oddílu A (postižení srdeční), položce 6a (postižení po operačních intervenčních zákrocích na srdci a velkých cévách – bez snížení výkonu při obvyklém tělesném zatížení, úplná korekce vady, dobrá funkce levé komory, dobrý výkon při bicyklové ergometrii) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., celková míra poklesu pracovní schopnosti činí 10 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nemění. Zjištěný dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav tak neodpovídá žádnému stupni invalidity.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 26. 5. 2025 doručenou zdejšímu soudu dne 27. 5. 2025 se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované. Žalobu odůvodnil tím, že žalovaný zamítl jeho žádost o přiznání invalidního důchodu s odkazem na posudek příslušného posudkového lékaře, který však svůj závěr učinil, aniž by podrobněji zkoumal jeho zdravotní stav. Na jednání nebyl přizván, tudíž si lékař nemohl učinit odpovídající představu o jeho zdravotním postižení. Posudkový lékař se zřejmě zabýval otázkou jeho invalidity ve vztahu k ust. § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., nezhodnotil však jeho celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity vzhledem k položce č. 6 kapitoly IX přílohy k vyhlášce 359/2009 Sb., jíž se stanoví procentní míra poklesu pracovní schopnosti. Jak vyplývá z lékařské dokumentace, žalobce trpí postižením uvedeným v položce 6b či 6c zmíněné vyhlášky, tedy snížením výkonu při tělesném zatížení při postižení po operačních a intervenčních zákrocích na srdci a velkých cévách, stavy po operační korekci srdečních vad. Celoživotně trpí únavou, slabostí vyčerpaností, častými respiračními onemocněními, infekcemi a virózami. Pro vysoké riziko infekčních onemocnění byl vždy vyloučen z venkovních aktivit školy i hodin tělesné výchovy. Posudkový lékař nevzal v úvahu, že se jeho stav stává rizikovým, vzhledem k tlaku se obává zhoršení zdravotního stavu a problémů se srdcem. Striktně nesouhlasí se závěrem, že je jeho zdravotní stav snížen jen o 10 %, i když je v současné době stabilizován. Právě pro jeho sníženou pracovní schopnost je odborným lékařem indikován částečný invalidní důchod. Posudkový lékař ignoroval skutečnosti popsané v jím podaných námitkách proti rozhodnutí ČSSZ. Posudek nesplňuje požadavek na úplnost, přesvědčivost a správnost, nevypořádal se se všemi rozhodujícími skutečnostmi, přijaté závěry nejsou náležitě odůvodněny. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu bez přihlédnutí k posudkovým kritériím, a proto navrhl jeho zrušení s tím, aby věc byla žalované vrácena k dalšímu projednání.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 17. 6. 2025 ve svém vyjádření k žalobě navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen komise či PK MPSV), která

je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení. Posudky zjištěný pokles pracovní schopnosti činí u žalobce pouze 10 % a nejsou tak splněny podmínky pro vznik nároku na invalidní důchod dané ust. § 38 zákona o důchodovém pojištění. Uvedla, že za doposud zjištěného skutkového stavu i nadále trvá na svém rozhodnutí ze dne 27. 3. 2025 a navrhuje, aby byla žaloba zamítnuta.

IV.

Posouzení věci soudem

5. V dané věci bylo rozhodnuto bez jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s.

6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

V.

Rozhodnutí soudu

7. K námitce žalobce, že žalovaný objektivně neposoudil jeho námitky, není soud oprávněný se vyjadřovat, protože v této věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení.

8. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).

9. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).

10. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR – pracoviště v Plzni vypracovala posudek, který byl vypracován po jednání konaném dne 25. 9. 2025 za účasti odborné lékařky z oboru interní lékařství, jemuž žalobce nebyl přítomen, neboť dokumentace byla dostačující. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl žalobce invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, nešlo o invaliditu, neboť nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 10 %. Komise uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace je rozhodujícím zdravotním postižením žalobce Fallotova tetralogie – st.p. modif. BT spojce vlevo r. 2006,

st.p. transventrikulární korekci s uzavěrem komorového defektu záplatou z perikardu, resekci RVOT, alvulotomii pulmonální chlopně, plastice plicnice, plastice RVOT záplatou z goretexu r. 2008, st.p. revalvulaci r. 2023. Dle vyjádření kardiologa FN Motol se u žalobce předpokládají v budoucnu další srdeční operace, je u něj zvýšené riziko infekční endokarditidy. V kontextu lékařských nálezů byla zhodnocena ztráta pracovní schopnosti dle kapitoly IX, položky 6b) – stavy po operační korekci srdečních vad, vad velkých cév a aneuryzmat se ztrátou pracovní schopnosti 25 %.

11. Posudková komise MPSV shodně s IPZS a lékařem ČSSZ určila rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti stav po korekčních operacích, kongenitální Fallotovy tetralogie s finálním operat. výkonem ve smyslu revalvulace plicnice, s implantací pulmonálního homograftu. V návazném pooperačních období kardiologicky verifikována dobrá systolická funkce nedilatované levé komory, bez hypertrofie, bez lokalizovaného poruchy kinetiky, lehká systolická dysfunkce mírně dilatované PKS, současně i příznivý nález v oblasti náhrady pulmonální chlopně homograftem. V souladu s těmito skutečnostmi a na základě hodnocení zdrav. stavu internistou v komisi zhodnotila PK MPSV dané postižení jako úspěšně stabilizované, bez dysfunkce či snížené funkce levé komory srdeční, bez průkazu plicní hypertenze, při paralelním zohlednění lehké systol. dysfunkce pravé komory srdeční, v kapitole IX, odd. B, pol. 6b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 25–40 %. Vzhledem k absenci průkazu snížené funkce levé komory srdeční a při verifikaci plné korekce vady, hodnotila posudková komise ztrátu pracovní schopnosti na dolní hranici uvedeného rozpětí ve výši 25 %, čímž jsou vyčerpávány podmínky pro použití § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Výsledný pokles pracovní schopnosti ve výši 25 % neodpovídá invaliditě. Nelze hodnotit dle stejné kapitoly, oddílu, položky, písmene c) nebo d), neboť se nejedná o vadu s pouze částečnou korekcí, či o vadu s pozdní indikací k oper. výkonu či neúspěšně korigovanou, s lehce, středně těžce či těžce redukovanou funkcí LKS. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není žalobce schopen výkonu těžké fyzické práce, práce v riziku infekce, je schopen odpovídajícího pracovního zařazení respektujícího uvedená omezení. K datu vydání napadeného rozhodnutí žalobce nebyl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %.

12. Námitka žalobce týkající se osobní neúčasti při posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem není důvodná, neboť právní úprava v ustanovení § 8 a § 16a zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, obligatorně nezakotvuje osobní účast posuzované osoby. V neposlední řadě soud odkazuje na ustanovení § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Daný pokles invalidity je možné určit za pomoci zjišťovací lékařské prohlídky, avšak jak již bylo výše zmíněno s odkazem na uvedená ustanovení, žádný právní předpis nezakotvuje povinnost takového vyšetření, které by bylo nutné provést za osobní účasti posuzované osoby, k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 4 Ads 65/2012-21. Výše zmíněné závěry nejsou nijak v rozporu s požadavky judikatury, neboť daný případ se netýká odnětí jednou přiznaného invalidního důchodu, který byl pobírán po dlouhou dobu, a bez náležité kontrolní prohlídky došlo k jeho následnému odebrání na základě pochybení ze strany správního orgánu, viz rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2012, č. j. 6 Ads 97/2012-28, bod 29. Dále

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. června 2012 č. j. 6 Ads 1/2012 – 34 se Nejvyšší správní soud „zaobíral námitkou stěžovatele, že při posuzování zdravotního stavu před OSSZ Teplice nebyl podroben zdravotní prohlídce. K tomu Nejvyšší správní soud odkazuje na § 8 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., zákon o provádění a organizaci sociálního zabezpečení podle kterého OSSZ při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti fyzických osob pro účely invalidity vychází zejména z nálezu ošetřujícího lékaře, popřípadě výsledků funkčních vyšetření a výsledků vlastního vyšetření lékaře, který plní úkoly okresní správy sociálního zabezpečení, a z podkladů stanovených jinými právními předpisy. Obligatorní osobní vyšetření posuzované osoby posudkovým lékařem OSSZ tedy zákon nepředpokládá, jedná se pouze o možnost, již je posudkový lékař oprávněn využít podle své vlastní úvahy.“ Na projednávanou věc se tedy vztahuje výše zmíněná judikatura a okolnosti daného případu proto nedeklarují pochybení v důsledku neosobní účasti při kontrolní lékařské prohlídce žalobkyně.

13. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

14. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.

15. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, jímž byly zamítnuty námitky žalobce proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 29. 10. 2024, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Uvedeným rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 25. 9. 2025 má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované nebyl žalobce invalidní, neboť nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, ale o 25 %. Soud proto poté, co věc projednal, žalobu v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

16. O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšné žalované však nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, a z tohoto důvodu soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 7. 11. 2025

Mgr. Jaroslava Krivánková v.r.
samosoudkyně